

Žminj

TURISTIČKI I POVIJESNI PREGLED

O Žminju

Stanovništvo: 3470 stanovnika (2011.)

Nadmorska visina: 379 m

Veća mjesta unutar Općine Žminj: Balići, Benčići, Cere – Sv. Matej, Debeljuhi, Domijanići, Gradišće, Gržini, Jurići, Karlovići, Klimni, Krajcar Breg, Krculi, Kresini, Križanci, Krničari, Kršanci, Laginji, Matijaši, Modrušani, Mužini, Orbanići, Pamići, Pifari, Prkačini, Pucići, Rudani, Šivati, Tomišići, Vadedjji, Vidulini, Zeci, Žagrići, Žminj.

Klima: kontinentalna/mediteranska

Prosječna ljetna temperatura: 26° C

Prosječna zimska temperatura: 6° C

Vremenska zona: srednjoeuropsko vrijeme s ljetnom promjenom za jedan sat

Telefon: Hrvatska +385; Žminj (0)52

Valuta: kuna (kn) – HRK

Udaljenost: Beč 565 km, Budimpešta 571 km, Venecija 261 km, Ljubljana 181 km, Trst 97 km, Dubrovnik 673 km, Zagreb 230 km, Rijeka 72 km, Pula (zračna luka) 39 km.

CIP Katalogizacija u publikaciji

Sveučilišna knjižnica u Puli

UDK 379.85:930.85>(497.5 Žminj)(041)

ORBANIĆ, Elvis

Žminj : turistički i povijesni pregled

/ <autor Elvis Orbanić>. Žminj :

Santinini, 2015.

Om. nasl.

ISBN 9789535863601

ISBN 978-953-58636-0-1

9 789535 863601 >

Žminj je sjedište istoimene općine u srcu Istre. Smještaj mu omogućuje podjednaku udaljenost od istarskih uzmorskih lokaliteta što je njegova prva prednost za optimalan turistički odmor. Dok su gradovi i gradići uz Jadransko more ljeti napučeni gustim rijekama posjetitelja, njihovom vrevom i žamorom, u Žminju i okolici posjetitelj koji žudi za odmorom pronaći će tišinu i mir, a po želji će za 20-ak minuta vožnje dospjeti do morskih žalova. Ovom brošurom pokušat ćemo približiti čitatelju/posjetitelju povijest i slojevitu kulturnu baštinu Žminjštine, njezinu tradiciju i prirodne ljepote oblikovane stoljećima, a koje na svoj način odražavaju upečatljiv duh ovog mjesta.

*Marko Križman
načelnik Općine Žminj*

Povijest Žminja

Prapovijest i antika

Prve su korake što ih je povijest zabilježila na Žminjštini utrli stanovnici brežuljka na kojem je danas smješten Žminj tijekom drugog tisućljeća pr. Krista. Svakako je najzanimljivije arheološko nalazište sam Žminj, koji se iz protourbanog naselja razvio najprije u srednjovjekovni gradić i dalje sve do današnjeg važnog središta kontinentalne Istre. Temeljem danas dostupnih podataka, na Žminjštini su zabilježena nalazišta s materijalnim ostacima (uglavnom odlomci keramike) u Gradišću – Bregu, Svetoj Foški kraj sela Laginji, Mikulaniji kod sela Modrušani, Gočanu i u samom Žminju. Iako oskudni, ti nam ostatci pouzdano svjedoče o naseljenosti toga prostora već u prapovijesti. Voda je uz koliko-toliko plodnu zemlju preduvjet svakome naselju. Ni Žminj nije tomu iznimka. Izvori vode na istočnoj padini Limske drage, pokraj sela Vidulini, niz su vjekova omogućavali kontinuitet životu na krševitu i vodom oskudnu tlu Žminjštine. Prilikom gradnje pruge u doba

Austro-Ugarske Monarhije ta je voda bila preusmjerena u Limsku dragu radi napajanja vlaka na paru. Kada smo već kod vode, neka ne bude naodmet spomenuti kako je Johann Weichard Valvasor, znameniti putopisac, zapisao s kraja 17. st.: *Najgore je što tu (u Žminju, op. E. O.) ima više vina nego vode iako to mnogi ne smatraju nedostatkom što ima više vina nego vode. Ali taj ne misli kakva je razlika između užitka i neophodne potrebe.* Žminj je u razdoblju prapovijesti bio, iako slabo naseljen, središte širokog područja, o čemu nam svjedoči onodobni cestovni čvor koji usmjerava prema naseljima što su također postojala u željezno doba (od 10. st pr. Kr.). Radi se o Pićnu prema istoku, Starom Gočanu prema jugoistoku, pa preko Barbana sve do Raškog zaljeva, prema sjeveru jedna cesta vodi u Stari Pazin, a

druga u Lindar. Spomenute prapovijesne pravce naslijedit će kasnija cestovna račvanja sve do danas.

Rimljani su Istrom vladali od 177. do 476. godine, dok je razdoblje nap-

Srebrni novčić
gotskog kralja Vitiga

retka započelo vladavinom cara Augusta, kada su stvoreni uvjeti za kvalitetniji život i u središnjoj Istri. O tom nam vremenu na Žminjštini svjedoči natpis Materi Zemlji iz 1. st. nakon Krista, kao i antički žrtvenik posvećen vrhovnom rimskom božanstvu Jupiteru Pobjedniku. Taj je poljski žrtvenik nađen među ostacima antičke arhitekture nedaleko današnje crkvice Majke Božje Svetomore. Nekoć je na tom mjestu, danas posvećenom kršćanskom kultu, bila smještena rimska villa rustica (stambeno-poslovna zgrada), u vlasništvu jednog bračnog para. Dodatno, ostatci rimske keramike s istočne strane Žminja, na visoravni Sv. Foške, rječit su pokazatelj postojanja kontinuiteta života Žminjštine i u antici. Na kronološkoj ljestvici žminjskih stanovnika svoje su mjesto zauzeli i Istočni Goti, o čemu svjedoči nalaz srebrnog novčića njihova kralja Vitiga (536. – 540.) u Kortini nedaleko sela Modrušani.

Danas popularan suvenir, žminjski ričin ima svoje izvorište u arheološkom nalazištu starohrvatske nekropole

ske zajednice, u tome su kraju zasvjedočeni nalazima i različitim toponimima. Da je prošlost Žminja dubokom brazdom povezana s hrvatskom prošlošću, dokazuje nekropola iz 9. – 10. st., otkrivena 1953. prilikom gradnje osmogodišnje škole. Naime, arheolozi smatraju da povezanost ovdašnjih nalaza s nalazima prostora ranosrednjovjekovne Hrvatske upućuje na zaključak o pripadnosti istoj kulturnoj skupini. Usto treba napomenuti da je način pokapanja na ovom ranosrednjovjekovnom groblju (broji ukupno 227 grobova) bio kršćanski, što govori da je spomenuto stanovništvo naselilo Žminj znatno prije, po nekim povjesničarima vjerojatno već u prvoj polovici 7. st., jer su u svoju novu postojbinu Hrvati došli kao pogani te su se

Srednji vijek

Velike promjene zahvaćaju Istru početkom 7. st. zbog seobe Slavena. Svakako da ni Žminjština nisu mimoišli ti migracijski procesi. Nadošli Hrvati, koji čine dio šire slaven-

s vremenom kristijanizirali. Žminj je najvjerojatnije već u 7. st., ako ne i ranije, dobio sve karakteristike gradišća (castrum), tj. utvrđenja postojećeg naselja te je činio dio mreže kaštela koja je štitila stanovništvo srednje Istre. U neposrednoj blizini Žminja, na južnoj padini brežuljka na kojem je izgrađena crkva sv. Foške na temeljima neke (kasno)antičke građevine, nalazilo se manje naselje (lokalitet Babine brajdi) s kontinuitetom naseljenosti od prapovijesti do ranog srednjeg vijeka. Razdoblje ranog srednjeg vijeka za Žminj predstavlja doba odvijanja procesa koji su ga oblikovali i obilježili do danas: kastrizacije za koje je nastao, kroatizacije koja mu je dala etnički identitet i kristijanizacije koja ga je uključila u zapadnoeuropsku kulturu. Točno vrijeme kasnije gradnje obrambene utvrde na

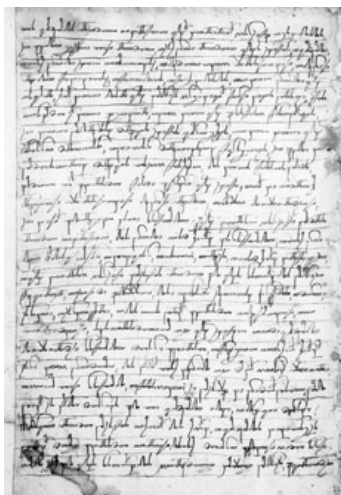
Valvasorov bakrorez Žminja iz 1689. godine

vrhu naselja, tzv. kaštela, nije poznato. Pretpostavlja se da je kaštel podignut u 15. st. za vrijeme turskih provala u Istru. Znamo, naime, da je car Fridrik III. naredio 1478. da se organizira obrana pazinskoga kaštela i podložnih mu utvrda, pa bismo iz toga mogli zaključiti da je i Žminj imao već tada utvrdu. U 15. st. popravljani su gradski bedemi te su tada izgrađene i tri okrugle kule kod ulaza u grad, dok je pravokutna kula na sjeverozapadnom kutu kaštela, što je prepoznajemo na Valvasorovu crtežu, postojala i prije. Organizacija vjerskog života postojala je već u ranom srednjem vijeku, što biva razvidnim i iz spomena župe Žminj u dokumentu iz 1178. kojim papa Aleksandar III. potvrđuje porečkom biskupu

njegove posjede (*Ecclesia de Zemino cum capellis*). To je i prvi spomen Žminja uopće. U razdoblju od kraja 12. st. Žminj je usko povezan sa sudbinom Pazinske grofovije, kojoj su upravo u to doba postavljeni temelji. Kada je Pazinskom grofovijom zavladao obitelj Habsburgovaca, a bilo je to 1374. godine, Žminj je kao njezin sastavni dio imao položaj istaknutog središta općinske zajednice sa županom na čelu, tom tipičnom povijesnom slavenskom organizacijom lokalne vlasti. Najintrigantniji srednjovjekovni dokument Istre pisan glagoljicom na hrvatskom jeziku, latinskim i njemačkim jezikom, nazvan Istarski razvod, sastavljen između 1275. i 1325. godine, spominje žminjskog župana Mavra Žagrića koga možemo smatrati prvim poznatim žminjskim načelnikom.

Rani novi vijek i 19. st.

Žminjština je znatan val doseljenika primila u 16. stoljeću kada su izbjeglice s novoosvojenih turskih područja (1528. Turci su osvojili Liku i Krbavu) bježale prema zapadu. Neka sela Žminjštine, Otočani i Modrušani, osnovana su upravo u to doba od ljudi pridošlih iz Otočca i Modruša. U isto je vrijeme Žminj bio među najvažnijim i najrazvijenijim naseljima u Pazinskoj knežiji. O njegovu privrednom napretku svjedoče vrijedni

Iz Istarskog razvoda

crkveni predmeti i ruho iz 16. stoljeća što su pohranjeni u riznici župne crkve. Istarski je poluotok i u 17. st. bio podijeljen između Venecije, koja je u svom posjedu držala njezin obalni dio, i Austrije, u čijem je sklopu bio unutrašnji dio Poluotoka. Između ovih dviju država došlo je do oružanog sraza poznatog kao *Uskočki rat* (1615. – 1617.). Žminj je bio najjužnija utvrda austrijske Istre te je tako bio na udaru mletačke vojske. Početkom srpnja 1616. g. general Antonio Barbaro počeo je opsijediti Žminj, no bezuspješno jer na glas o dolasku austrijskog generala Adama von Trautmasdorfa sa svojim četama, mletačke su se snage povukle. No, ne zadugo jer su se dobivši pomoć iz Žminja, vratile i

osvojile ga bez većih poteškoća. Naime, jedan od žminjskih sudaca, imenom Zvane Petrenić, uveo je u mjesto Mlečane u siječnju 1617. g. kroz rupe u obrambenim zidinama. Ovoga je vlada *Serenissime* nagradila doživotnom plaćom od šest dukata mjesečno. Strahujući od osvete svojih sumještana, Petrenić se preselio na Kretu koja je bila u posjedu Venecije. Vjeruje se da je upravo Petrenić bio *neki Žminjac veoma odan Republici Sv. Marka* za koga se u dokumentima navodi da je Mlečanima slao povjerljive informacije i prije izbijanja ovog rata. Mlečani su se, porušivši dio žminjskih bedema i opustošivši okolicu, povukli iz ovog mjesta tek u travnju 1618. godine. Granica koja je dijelila austrijsku od venecijanske Istre prolazila je pored sela Debeljuhi na Žminjštini što kao dijalektalna,

jezična granica i danas postoji. Neovisno o opisanom događaju, Žminjština se ubrzo podigla pa je potkraj prve trećine 17. st. na mjestu srednjovjekovne crkve građena nova barokna župna crkva koja će početkom 18. st. dobiti današnji izgled. Sredinom su tog stoljeća na području ove župe bile dvadeset četiri crkvice. Velik se dio društvenog života Žminjštine u tim stoljećima odvijao pod okriljem laičkih udruga s religioznom osnovom, tzv. bratovština, kojih je u župi sredinom 17. st. djelovalo dvadesetak. Žminjština je u crkvenom pogledu pripadala Porečkoj biskupiji, a graničila je s Pićanskom biskupijom na svojoj istočnoj strani i Pulskom biskupijom na dijelu s južne strane. Žminjska je crkva bila zborna (kolegijalna) crkva, tj. imala je uz župnika i najmanje jednoga kanonika.

U 17. stoljeću dograđena je župna crkva svetog Mihovila. Tada je Žminj imao i svog liječnika što je s obzirom na broj stanovnika odgovaralo standardu onovremenih, primjerice, toskanskih gradova. Sljedeće stoljeće, kada su se poboljšali ekonomski i socijalni uvjeti u Knežiji, kultura je dobila poticaj, a s njom i umjetnički ukus građana uključujući mladi kler. Tada su obnovljene, proširene i poljepšane mnoge crkve u središnjoj Istri, pa tako i u Žminju.

Iz bratovštinske knjige

Skladatelj Ivan Matetić Ronjgov

U gospodarskom smislu ovaj je kraj u 18. st. bio poznat po stočarstvu i poljoprivredi. Uzgajala se janjad, sijalo žito, raž, ječam, pir, proso, sirak, leću te se proizvodilo vino. Tijekom 19. st. na području Žminjštine bilo je oko 10 kamenoloma, od kojih je najpoznatiji i danas otvoren, onaj smješten kraj prapovijesne gradine u Gradišću gdje se vadio raznobojan kamen. Od njega su napravljeni glavni oltar župne crkve, kao i krstionica te propovjedaonica (pulpit). U drugoj polovici 19. st. u Žminju je bio veći broj gostionica, prodavaonica, obrtnika (pekari, stolari, tesari, kovači, postolari, tkalci) i soboiznajmljivača. S gospodarskim razvojem javlja se i pošta čiji će prvi ured biti otvoren u Žminju 1841. godine. Krajem tog stoljeća ovo će mjesto dobiti i telegraf. Jedan je od obrazovnih centara Istre spomenutog razdoblja bio Trst. Ondje su se školovala i žminjska djeca druge

polovice 17. i prve polovice 18. stoljeća, a studije su nastavljali i na padovanskom sveučilištu, Grazu i Beču. Kad smo kod školstva, prvi je spomen nekog učitelja u ovome mjestu sredinom 17. st., a prva je osnovna škola izgrađena u Žminju 1822. godine s njemačkim nastavnim jezikom. Tek je 1850. bio uveden, uz talijanski jezik kao nastavni, i hrvatski. Proces otvaranja hrvatske škole okrunjen je uspjehom 1899. godine u novosagrađenoj zgradi s južne strane trga pred župnom crkvom. U godini otvaranja u njoj je nastavnikom bio i glasoviti skladatelj i glazbeni pedagog Ivan Matetić Ronjgov (1880. – 1960.) koji je istarsku glazbenu ljestvicu valorizirao kao naročitu vrijednost europske glazbene kulture.

Promatrano kroz prizmu političkih i narodnosnih odnosa, potkraj 19. st. u Žminju je vrlo uspješno upravljao Mate Peteh Kovačić (1839. – 1895.). Taj je, naime, po zanimanju krojač, bio prvi općinski načelnik Hrvat u Istri, kojeg su narodnjaci, tj. politički predstavnici Hrvata, dobili u stranačkoj borbi za preuzimanje hrvatskih općina od brojčano manjinskih Talijana. Povijest Žminja i Žminjštine u 20. st. predstavlja niz dramatičnih i dinamičnih događaja, uspona i padova koje je Žminj dijelio s ostalim mjestima Istre.

KRONOLOGIJA DOGAĐAJA U ŽMINJU

20. st.

- **1906.**
otvorena hrvatska čitaonica
te Društvo za štednju i zajam -
Gospodarska zadruga
- **1907.**
otvoren Zadružni parni mlin
- **1910.**
Žminjščina ima 5169 stanovnika
- **1914-1918.**
Prvi svjetski rat
- **1928.**
kroz Žminj prolazi autobus koji
vozi na relaciji Trst – Pula i obrnuto
(stajalište kod Sv. Bartula)
- **1929.**
Započeta elektrifikacija
- **1936.**
otvorenje prvog kina
- **1939-1945.**
Drugi svjetski rat: 1943.
bombardiranjem uništen stari
dio naselja

7. svibnja, 1945.

Žminj su oslobodili partizani

1953.

otvorenje zgrade osmogodišnje osnovne škole

1955.

otvorenje vodovoda u Žminju

1955-1957.

sustavno istraživano starohrvatsko groblje

1958.

obnovljeno staroslavensko bogoslužje

8. lipnja, 1969.

osnovan Sabor Čakavskog pjesništva u Žminju

1977.

otvorenje zgrade današnje Općine

1986.

otvorenje tekstilne tvornice

1993.

Žminj postaje samostalna Općina

1999.

otvorena Čakavska kuća – sjedište Čakavskog sabora

Čakavski sabor

Hrvatski jezik čine tri narječja: štokavština, kajkavština i čakavština. Istra u cjelini, kao i dio Dalmacije do otoka Lastova, pripada čakavskom jezičnom izričaju. Na području Žminjštine govori se više inačica čakavskog narječja, a žminjski je govor od Ministarstva kulture proglašen nematerijalnom kulturnom baštinom. *Čakavski sabor* kao udruga u kulturi, osnovan 1970. u Žminju, osmišljen je kao središnja udruga za istraživanje i njegovanje čakavske kulture i identiteta. Sjedište mu je u *Čakavskoj kući*, otvorenoj 1999. godine od dijela nekadašnjeg kaštela, gdje je svoje mjesto našla i Zbirka *Čakaviana* (mjesto prikupljanja svih edicija o čakavštini i na čakavštini) te knjižnica i čitaonica. U sklopu *Čakavskog sabora* djeluje oko 25 Katedri Čakavskog sabora (samostalnih udruga), kao njegovih sastavnica, diljem čakavskog prostora.

Tradicionalno podizanje zastave kao početak Sabora čakavskog pjesništva. U pozadini je vidljiva Čakavska kuća otvorena 1999. godine. Unutar nje organiziraju se predstavljanja knjiga, okrugli stolovi, edukacije... Tu djeluje i mjesna knjižnica.

Folklorno društvo Cere

Folklorno društvo Cere osnovano je 1945. godine. Najstarije je folklorno društvo u Istri koje djeluje punih sedamdeset godina. U svom sastavu ima svirače, pjevače i plesače koji redovito nastupaju na smotrama folkloru Istre, Hrvatske, a povremeno i izvan Domovine. Nastavno, i u sklopu žminjske osnovne škole i dječjeg vrtića njeguje se folklorna baština u svim svojim oblicima. U

Freske iz crkve sv. Trojice

školi je 1975. godine osnovana folklorna skupina koja i danas aktivno djeluje.

Glagoljica u Žminju

Glagoljica je prvo slavensko pismo koje su izumili braća Ćiril i Metod iz Soluna u 9. st., a njome su oblikovali i staroslavenski jezik kao prvi književni jezik Slavena. Njima su se služili Hrvati, ali i drugi slavenski narodi i prostori (Moravska, Češka, Bugarska, Bosna, Makedonija, Rusija). Do 12. st. glagoljica je bila raširena među slavenskim narodima da bi od tog vremena njezino korištenje postalo prostorno ograničeno samo na hrvatski prostor gdje će se zadržati sve do u 20. st. U sklopu kulturne manifestacije Katedre Čakavskog sabora Žminj *Di ČA slaje zvoni* koja se tradicionalno održava svake godine početkom lipnja, nedjeljna se misa u župnoj crkvi sv. Mihovila

pjeva na staroslavenskom jeziku. Hrvati su bili jedini katolički narod na svijetu koji je sve do Dru-goga vatikanskoga koncila imao mogućnost bogoslužja i na narodnom jeziku.

O uporabi glagoljice u privatnom i javnom životu kazuje nam djelovanje žminjskog notara i kanonika popa Levca Križanića koji je 1546. prepisao glagoljski tekst najznačajnijega srednjovjekovnog dokumenta Istre: *Istarskog razvoda*. Valja spomenuti i to da je župa Žminj posjedovala matičnu knjigu pisanu na glagoljici. Danas na nekadašnju glagoljašku tradiciju, kao izraz autohtone hrvatske srednjovjekovne žminjske sredine, podsjećaju njezini tragovi na unutrašnjim zidovima crkava, i to: Svete Trojice i sv. Antuna Opata. Riječ je o grafitima iz 15. i 16. stoljeća koji su ostali kao pisani trag tada pismenih ljudi Žminjštine, ali i posjetitelja spomenutih crkava pri čemu prevladavaju klerici. Velik je broj grafitna danas slabo čitljiv.

Kula i zidine

U 15. st. popravljani su gradski bedemi te su tada izgrađene i tri okrugle kule kod ulaza u grad, dok je pravokutna kula na sjeverozapadnom kutu kaštela, što je prepoznajemo na Valvasorovu crtežu, postojala i ranije. Kule su građene pod utjecajem tipa okruglih kula s kosom strminom na donjem dijelu, što podsjeća na kule koje su Mlečani gradili u 15. st. pri utvrđivanju kaštela i bedema gradova u Istri i Dalmaciji. Jugozapadna i sjeverozapadna kula srušene su u vrijeme kad više nije bilo ratne bojazni. To se dogodilo u drugom desetljeću 18. st. prilikom proširenja župne crkve prema zapadu (1713.) i za gradnje njezina baroknog pročelja (1717.). Sjeveroistočna je kula srušena 1943. godine prilikom bom-

bardiranja Žminja. Od kaštela je danas sačuvana samo jedna kula i dio južnoga krila koji je ugrađen u župnu crkvu. Preostala kula dobila je balkon odmah nakon prestanka ratnih opasnosti (najvjerojatnije nakon Uskočkog rata, 1618. godine). Zidine su naselja sačuvane na njegovu sjevernom dijelu, a popravljene su u 15. st.

Javna cisterna

Žminj i Žminjština uopće oskudjevali su vodom, o čemu svjedoče još ranonovovjekovni putopisci. Žminj je dobio javnu cisternu svakako prije 1873. s obzirom da se tada spominje kao (...) *una grandiosa cisterna*. Ona postoji i danas iako više nije u primarnoj funkciji, već obogaćuje ambijent

te služi kao jedna od kulisa za proslavu *Bartulje*. Ona je odraz poleta gradnje u gradovima duž istarske obale tijekom 19. st.

Dvorac i Geto

Dio se mjesta sa zapadne strane župne crkve nazivao *Dvorac*. Tu se nalazilo nekoliko dvokatnica, pa i jedna trokatnica, koje su srušene tijekom bombardiranja 1943. godine kada je Žminj nepovratno izgubio vizuru gradića 19. stoljeća. Također, zapadno od javne cisterne u spomenutom je bombardiranju stradao dio mjesta u kojem je stajalo nekoliko zbijenih kuća. Taj su predio Žminjci zvali *Geto*, posve moguće i po Židovima koji su vjerojatno ovdje svojedobno stanovali.

Župna crkva **sv. Mihovila**

Župna crkva svetog Mihovila Arkandela u Žminju smještena je na vrhu brežuljka. Izgrađena je usred nekadašnje utvrde, tzv. kaštela. Od srednjovjekovne crkve ostala je kapela sv. Antuna Padovanskog, dok su daljnji arhitektonski zahvati krenuli od 16. stoljeća. Do danas je sačuvala oblik konačne izgradnje koji je zaključen u prvoj polovici 18. st. Za njezino bočno pročelje iskorišten je zid žminjskoga kaštela. Župna je crkva duga 36 metara i široka 14 metara.

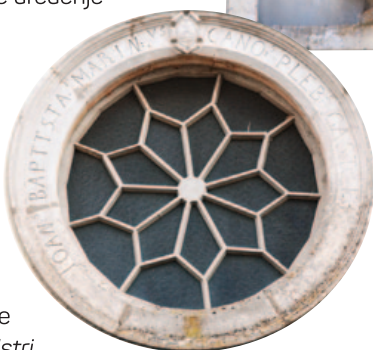
Župni zvonik

Priljubljen uz crkvu s njezine južne strane, visok je 34 metra. Gornji je dio izgrađen 1801. godine od žminjskog kamena. Donji dio, prekriven žbukom, srednjovjekovnog je postanka i stajao je samostalno sve do u 17. st. kada biva ugrađen u tijelo crkve. Originalan je njegov kameni vijenac na završnom katu. Po veličini i ljepoti uspoređuje ga se s koparskim i pazinskim zvonikom *te spada među najprivlačnije sakralne objekte te vrste u Istri* (J. Ivetac).

Pročelje

Pročelje je župne crkve izgrađeno 1717. godine zalaganjem župnika *Santeta* Rovisa. Tipično je za istarski barok provincijskog karaktera s renesansnim elementima, poput baroka u sjevernoj Italiji. U sredini je kip sv. Mihovila iz 1727. godine, zaštitnika župe i mjesta, koji dominira cijelim pročeljem. U niši s desne strane nalazi se sv. Rok, a s lijeve sv. Sebastijan. Ovakvo je uređenje pročelja kipovima financijski omogućio svećenik Mihovil Rovis. Tu je i kamena rozeta koju je dao izraditi žminjski župnik i kanonik Ivan Marinac. Pročelje je žminjske župne crkve *jedinstveno u cijeloj Istri, zbog osebjunoga zaključnog zabata* (R. Matejčić).

Glavni oltar

Glavni oltar u baroknom kovu postavljen je 1706. godine brigom župnika *Santeta* Rovisa. Njegovi su vitki stupovi izrađeni od kamena iz obližnjeg kamenoloma u Gradišću. Danas je u uporabi novi mramorni oltar, koji gleda prema puku, postavljen s ambonom 1994. godine. Dvije godine kasnije nanovo je popločen pod crkve. Iza svetohraništa nalazi se slika (ulje na platnu) koja prikazuje sv. Mihovila, rad akademskog slikara Eugena Kokota iz 1997. godine.

Kapele

Kapele su izgrađene u vrlo kratkom roku: prvi par do apside 1635., druga kapela s južne strane 1632., a sa sjeverne strane 1633. godine. Sve je četiri kapele dao izgraditi žminjski župnik i kanonik Bernard Orlović. Početkom 18. stoljeća (1713. godine) žminjska župna crkva bila je dograđena. Dodan je još jedan par kapela te ispred njih svakoj po jedna prostorija, od kojih je lijeva namijenjena krstionici. Ove su izgrađene marom Jakova Rovisa, skrbnika župne crkve. Brod je nadsvođen bačvastim svodom i osvijetljen je polukružnim prozorima. Kapela sv. Antuna Padovanskog, s južne strane usporedno s glavnim oltarom, najstariji je dio današnje župne crkve iz 12. stoljeća. Ta je kapela bila zavjet žminjske obitelji Bianchi u 17. stoljeću. Sredinom 18. stoljeća

dobiva oltarnu palu, nepoznatog slikara, posvećenu spomenutom svetcu.

Barokna propovjedaonica

Barokna propovjedaonica (pulpit) izgrađena je u prvoj polovici 18. st. od raznobojnog granuliranog kamena iz kamenoloma u obližnjem Gradišću. Likovno vrijedan rad stranog umjetnika iz središnje Europe svrstava se u najveća ostvarenja istarskog baroka 18. stoljeća. Već je porečki biskup Gaspare Negri, prilikom vizitiranja župe 1745. godine, ističe po visokoj estetskoj vrijednosti.

Drveno raspelo

Drveno raspelo iz 14. stoljeća na pokrajnjem oltaru *Duša u čistilištu* vrijedan je rad nepoznatog lokalnog majstora u gotičkom stilu.

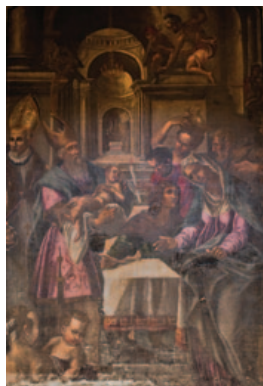

Zorzi Ventura

Zorzi Ventura bio je slikar i drvorezbar koji je živio na prijelazu 16. i 17. stoljeća. Rodom iz Zadra, nadimkom *Brajković*, živio je i djelovao u Kopru. Njegovo je djelovanje povezano s istarskim naručiteljima. Slikao je pod utjecajem Veroneseova slikarstva. Njemu su pripisane dvije slike što rese unutrašnjost žminjske župne crkve.

PRIKAZANJE U HRAMU

Ulje na platnu (Zorzi Ventura). Slika je bila smanjena i sužena najvjerojatnije 1714. godine kada je bila postavljena na novi mramorni oltar u istoimenoj kapeli. Restaurirana je 1989. godine.

BOGORODICA S DJETETOM, SV. MIHOVILOM ARKANĐELOM I SVECIMA

Ulje na platnu (Zorzi Ventura). Slika je bila skraćivana (savijena) najvjerojatnije 1706. godine prilikom smještaja na novi mramorni oltar (danas glavni oltar). Nju je na glavnom oltaru zamijenila nova slika 1997. godine, a ova je smještena na južni zid glavnoga broda crkve. Restaurirana je 1989. godine.

Poklonstvo pastira

Poklonstvo pastira izrađeno je kao rezbarija domaćeg majstora iz 1690. godine pod utjecajem retardiranih stilizacija visoke renesanse. Nalazi se u niši unutar kapele sv. Antuna Padovanskoga.

Župni zbor

Župni zbor broji više od 30 ženskih i muških članova. Osim što redovito prati crkvena slavlja u župi, poznat je po kvalitetnim izvedbama vjerskog repertoara. Na poziv nastupa u Istri, Hrvatskoj i inozemstvu. Redovito jednom godišnje nastupa na smotri tradicijskih korizmenih napjeva Istre.

Crkvena riznica

U crkvenoj riznici čuva se niz dragocjenih i umjetničkih liturgijskih ruha i predmeta.

· *Misnica* od mletačkog baršuna s renesansno stiliziranim cvjetnim ukrasima iz 16. st.

· *Misnica* od svijetlog atlasa ukrašena cjetnim grančicama i volutama iz 18. st.

· *Barokni relikvijar* sv. Foške iz 18. st.

· *Kasnogotička pokaznica*, izrađena u 15. st. u nepoznatoj radionici srednje Europe. Pozlačeno srebro, s ugraviranim likovima evanđelista na stalku, visine 79 cm.

· *Kasnogotički križ*, izrađen 1541. godine. Visok je 48 cm.

· *Dva kaleža* od pozlaćenog srebra iz 17. st.

· *Dva kaleža* od pozlaćenog srebra iz 18. st.

· *Plašt sv. Mihovila*, mletačka je ruktovorina iz 16. st. U liturgiji se koristi svake godine na blagdan Cvjetnice.

Crkva sv. Trojice

smještena sa sjeverne strane župne crkve, podignuta u 15. st., izrazit je primjer gotičke arhitekture pučke invencije istarskog ambijenta. Zidana je od klesanih blokova domaćeg vapnenca, a krov joj je prekriven škrljama. Nekoć samostalni objekt, u 18. st. spojena je hodnikom sa župnom crkvom. S njezine južne strane, a na sjevernom zidu župne crkve, ugrađen je reljef raspeća, rad žminjskog kamenoresca iz 1564. Unutrašnjost je i ove crkve ukrašena impresivnom galerijom fresaka dovršenom 1471. godine. I tu je sadržaj na temu Kristova života namijenjen nepismenom puku s kraja srednjega vijeka. Ove freske pripadaju gotičkom slikarstvu *mekog stila* koje se

razvilo sredinom 15. st. u Koruškoj, a otkrivene su, kao i one u crkvi sv. Antuna, pred Prvi svjetski rat. Njihov je autor nepoznat majstor koji je došao u Žminj iz alpskog područja, najvjerojatnije u svojim podmaklim godinama. Freske su konzervirane 60-ih godina 20. st. Unutrašnjost se crkve može vidjeti u dogovoru sa župnikom.

Crkva sv. Antuna opata

smještena je u jugozapadnom dijelu naselja. Sagradio ju je 1381. godine majstor Armirig(us), o čemu svjedoči kameni gotički natpis. Zidana je velikim, vješto obrađenim kvadrima s jedva primjetnim spojnicama. Zanimljivi su prozori jer im je okvir izrađen zajedno s tranzenama od jednog monolitnog kamena.

Krov joj je prekriven škrljama. Unutrašnjost otkriva ugodno iznenađenje: zidovi su prekriveni freskama visoke vrijednosti. Teme slika obrađuju motive iz Kristova života, dopunjene su slikama apostola Petra i Pavla te prizorima iskušenja i bičevanja sv. Antuna Pustinjaka. U apsidi valja izdvojiti naslikano krunjenje Bl. D. Marije okruženo anđeoskim korom sa srednjovjekovnim glazbalima. Ta je slika po

likovnoj vrijednosti svrstana u red najvrjednijih ostvarenja srednjovjekovne umjetnosti Istre. Rad je to nepoznatog majstora krajem 14. st. koji je bio školovan u krugu venecijanskog *Trecenta*. Ova se crkva može usporediti s najvrjednijim spomenicima gotičke arhitekture zapadnoobalnih istarskih gradova. Unutrašnjost se crkve može vidjeti u dogovoru sa župnikom.

LEGENDA

Legenda koju većim dijelom potvrđuje arhivsko gradivo, kazuje da je ova crkva, svojedobno desakralizirana, bila korištena kao vinski podrum i poljoprivredno skladište sa stajom. Nakon što se u njoj izleglo tele s dvjema glavama, tadašnji su je njezini korisnici, ispunjeni strahom, prepustili zubu vremena. Novčanom potporom nadvojvode Franje Ferdinanda 1911. godine ova je bila otkupljena od dotadašnje vlasnice i popravljena te je tri godine kasnije konzervirana slika na začelnom zidu.

Crkva sv. Foške

smještena je 1,5 km istočno od Žminja, na brežuljku uz desnu stranu ceste što vodi prema Pičnu. Patron je starokršćanska mučenica sv. Foška (Fusca), zaštitnica od glavobolje, depresije, reumatizma i zaštitnica mladeži.

Riječ je o najstarijoj crkvi Žminjštine koja je podignuta u vrijeme Bizanta, tj. u 6. st., i srušena od strane Avara početkom 7. st. Obnovljena je oko 800. godine, za franačke vlasti. Na njenu bočnom pročelju može se vidjeti tranzene, tj. izbušene kamene ploče koje zatvaraju prozorske otvore. Taj je karakterističan element starokršćanske arhitekture 6. st. prisutan, naprimjer, i na kapeli sv. Marije Formoze u Puli. Iz ranosrednjovjekovnog vremena datiraju lezene, tj. vertikalne

zidne istake koje služe kao ukras i potporanj. Korpus je današnje crkve oblikovan početkom 18. st., a u njemu su ostali ugrađeni pročelni zid i bočni zidovi ove predromaničke crkve. Sredinom 18. st. izgrađen je zvonik priljubljen uz njezino prednje pročelje. *Dobom gradnje, stilskim osobinama i prezentnim stanjem crkva sv. Foške spada u antologijska djela hrvatske predromanike* (A. Mutnjaković).

Crkva sv. Marije svetomore

smještena je 3,5 km južno od Žminja na cesti prema Puli. Posvećena je Marijinu navještenju. Pretpostavlja se da je izgrađena u 12. st. Današnji oblik dobiva 1666. godine kada joj je dograđena i *lopica*. Taj trijem (*lopica*) građen je da bi se hodočasnici imali gdje skloniti kada su dolazili na proštenja iz udaljenih mjesta. Originalnost je trijema u odnosu na bližu okolicu u karijatidama u obliku anđela barokne stilizacije, što je djelo domaćeg kipara zavidnih mogućnosti. Neki smatraju da su ponovno upotrijebljene s nekog porušenog objekta iz okolice. Oltar je iz 18. st. Romanički izdvojeni zvonik, visok 18 m, sačuvan je u izvornom obliku. Jedan je od najljepših sačuvanih romaničkih zvonika u Istri.

Crkva sv. Bartola

smještena je sa zapadne strane naselja, na jednom od izlaza iz mjesta. Izgrađena je u 16. st. s oltarima obrtne vrijednosti. Kip patrona vrijedan je primjerak seoskog baroka u Istri. Tradicionalno, na blagdan Cvjetnice procesija kreće iz ove crkve u crkvu sv. Mihovila. Bartulja je od davnine poznata pučka svečanost u Istri koja se u Žminju slavi zadnje subote u kolovozu povodom blagdana sv. Bartula. Zadnja je obnova crkve bila 2014. godine.

Crkva sv. Križa

smještena je na groblju. Prvi se put spominje u izvorima početkom 17. st. Na pročelju se nalazi preslica vjerojatno podignuta u 18. st.

Crkva sv. Kvirina

smještena je u selu Mačini. Prvi se put u izvorima spominje početkom 17. st. Na drvenom oltaru iznad kamene menze nalazi se vrijedna slika koja prikazuje patrona.

Crkva sv. Mateja

smještena je u Ceru. Ova nekadašnja kapelanija Žminja 1952. postaje samostalnom župom. Župna crkva sv. Mateja sagrađena je 1630. godine s lopicom iz 1698. godine.

Ranosrednjovjekovna nekropola

Nekropola iz 9. – 10. st. otkrivena je 1953. prilikom gradnje osmogodišnje škole. Povezanost ovdje otkrivenih nalaza s nalazima na prostoru ranosrednjovjekovne Hrvatske upućuje na zaključak o pripadnosti tog stanovništva istoj kulturnoj skupini. Usto treba napomenuti da je način pokapanja na tome groblju (broji ukupno 227 grobova) bio kršćanski što govori da su Hrvati naselili Žminj znatno prije, vjerojatno već u prvoj polovici 7. st. te su se s vremenom kristijanizirali, na što upućuje i obnovljena crkva sv. Foške oko 800. godine. Arheološki se nalazi mogu vidjeti u Arheološkom muzeju Istre u Puli.

Kanonička kuća

smještena je u južnom dijelu Žminja. Izgrađena je u 16. st., a sačuvan je jedino njezin zapadni zid. Polukružni prozori imaju dovratnike ukrašene tipičnim istarsko-renesansnim ukrasima iz 16. st. U gornjem dijelu fasade uzidan je reljef osnivača isusovačkog reda Ignacija Lojolskog što je pokazatelj njegovanja njegova kulta u Žminju. Ispod reljefa uzidan je kameni natpis iz kojeg saznajemo da je Ivan Petar Marinac sagradio prvotnu kuću koja je preuređena 1658. godine za potrebe smještaja žminjskog kanonika i župnika. Obitelj Marinac (Marinčić) bila je viđenija u Žminju tijekom 16. i 17. st.

Reljef sv. Krševana

Uzidan je 1883. godine sa sjeveroistočne strane privatne kuće u zid cisterne. Taj je reljef ranije pripadao obližnjoj kanoničkoj kući.

Kalvarija

Stari je Žminjci zovu *Krvarija*. Nalazi se na rubnom zapadnom dijelu Žminja, tik uz cestu Pazin – Pula. Podignuta je iz kamena 1728. godine, a sastoji se od triju križeva na uzvisini zaokruženoj zidom, dodatno osiguranom željeznim vratima. Uz središnji križ na kojem je korpus Krista, nalaze se kipovi Marije, majke Isusove, i Marije Magdalene. Na blagdan sv. Marka evanđelista, 25. travnja, sve do sredine prošlog stoljeća u rano jutro išla je procesija iz župne crkve sve do Kalvarije gdje je župnik, predvoditelj slavija, blagoslovio polja za dobar urod. Potom bi se narod vratio okolnim putem u župnu crkvu gdje je završen obred.

Ladonja

Celtis australis (kopriivič, koprivac, pelegrinka, koščela) stablo je iz porodice brijestova koje naraste do 15 metara u visinu s promjerom debla i do 1 metar. Plodovi ladonje sitne su okruglaste koštunice, u zrelosti tamnosmeđe boje, slatkaste i mogu se jesti. Njezin je životni vijek i do 1000 godina. Drvo joj je čvrsto te se upotrebljava u stolarstvu (vesla). U Istri se često nalazi u središtu naselja gdje se okuplja stanovništvo te je nekoć ispod krošnje ladonje zasjedalo općinsko vijeće sa županom na čelu. Spominje je i *Istarski razvod* kao mjesto na trgu (*placu*) gdje

se sastalo povjerenstvo za međe. Iz navedenih je razloga postala svojevrsnim simbolom Žminja pa i ovog poluotoka.

Željeznička stanica Pifari

Kada se 1876. gradila željeznička pruga Divača – Pula, prema idejnom projektu trasa je trebala prolaziti kroz Žminj. Pojedini su se posjednici tomu protivili bojeći se da bi time bila oštećena njihova imanja u izravnoj blizini mjesta. Iz tog je razloga željeznička postaja za Žminj još i danas u Pifarima, selu 4 kilometra udaljenom od Žminja.

Feštinsko kraljevstvo

U blizini sela Feštini, udaljenom od Žminja 7 km, tridesetih godina prošlog stoljeća otkrivena je prirodna špilja koja pruža pogled u bogatstvo podzemlja ovoga kraja i oduševljava ljepotom raznolikih sigastih oblika među kojima se posebno ističu "čarobnjakov šešir", "kula babilonska" i "šišmiševa krila". Za posjetitelje je dostupna uređenim sigurnim stazama dugim stotinjak metara.

VIŠE INFORMACIJA:

- +385 91 561 63 27
- info@sige.hr
- www.sige.hr

Sport

Na prostoru Žminjštine uređene su dvije biciklističke staze: Rumenija i Žminj – Feštini, koje bivaju naročito atraktivne tijekom proljetnih i ljetnih mjeseci. Žminj ima i svoj nogometni klub. Iz njega je proizašlo više istaknutih nogometaša koji su nastavili karijeru u uglednim klubovima Hrvatske i svijeta. Uz nogomet, tradiciju ima i rukometni klub. Nadalje, skoro svako malo veće selo Žminjštine ima i poligon za boćanje.

Događanja

Bartulja

Riječ je o pučkoj svečanosti (*fešti*) kojom se na svjetovni način proslavlja dan apostola Bartola čija je crkva smještena na zapadnom izlazu iz Žminja. Spomendan je sv. Bartola 24. kolovoza, a pučko se slavlje u novije vrijeme prenijelo na zadnju subotu u kolovozu. Tada se organizira smotra rukotvorina, tradicijskih poljoprivrednih oruđa, sajam stoke, a prodaje se tu i odjeća, pa i automobili. Nezaobilazna je gastronomska ponuda u koju su uključeni

svi žminjski restorani, kao što ne nedostaje ni ponuda naših konoba. Tradicionalno, mjesna javna cisterna mjesto je gdje se prodaju i degustiraju šljive (*kreki*) i razgledaju i kupuju suveniri. To je i prilika da se čuje i vidi nastup Folklornog društva Cere. Tijekom Bartulje kroz Žminj prođe i desetak tisuća ljudi kojima se nudi širok program zabave, rekreacije i kulture. To je prvenstveno *fešta* druženja na koju se sjate domaći i strani posjetitelji pa je tako jedna od najvećih, i po tradiciji i organizaciji, u Istri.

Dan Općine

Od osnivanja Općine Žminj sv. Mihovil slavi se kao njezin svetac zaštitnik čiji je spomendan 29. rujna. Tada se, između ostalog, tradicionalno priređuje izložba kaktusa i sukulenata.

Tijelovska procesija

Povodom blagdana Tijelova održava se velika procesija po Žminju. Kreće se iz župne crkve sve do trga pred Općinom pa se nastavlja preko nekadašnjih dvaju srednjovjekovnih ulaza u mjesto i vraća se natrag u župnu crkvu. Specifičnost je ove procesije u tome što je čitava *štrada* (jedna od ulica kojom prolazi, zidana kamenom) ukrašena cvijećem i nabožnim slikama. Redovito joj prisustvuje mnoštvo vjernika.

Istarski festival pašte

U srpnju se održava ovaj gastrodogađaj koji spaja tradicionalno i suvremeno u istarskoj kuhinji, a čija je okosnica tjestenina.

Harmonike Zad kaštela

I ovo je srpanjska manifestacija koja predstavlja susret samoukih svirača na harmonikama. Održava se na pozornici *Zad kaštela*.

Istrijanske pinci pod čerepnjon na ugnjišće

Uoči Uskrsa ova je manifestacija posvećena pripremanju pince (slatki kruh), uskrsnim kolačima i uskrsnom doručku. To je najbolja prilika za učenje o pripremi slastica i za kušanje tradicijskih desertnih jela ovog kraja.

Sabor čakavskog pjesništva "Di ČA slaje zvoni"

Osnovan je u Žminju 1969. godine kao manifestacija s ciljem njegovanja čakavskog narječja u umjetničkom izražavanju djece cijelog čakavskog prostora Hrvatske i ima svoj kontinuitet i danas. Prethodnik je krovne organizacije Čakavskog sabora, koji se osniva godinu dana kasnije, te Sabor postaje njegova katedra. Smotra mladih pjesnika i recitatora održava se svake godine početkom lipnja.

Žminjski mačkari

Osim maskiranja i organiziranog obilaska sela Žminjštine, za tu prigodu prilagođenim vozilima, organizira se tradicionalno suđenje i spaljivanje pusta neposredno pred početak korizme.

Božićno-novogodišnji programi

Povodom božićnih i novogodišnjih blagdana u Žminju se svake godine održavaju prigodne izložbe, koncerti, a vrhunac je pučkog slavlja doček nove godine u podne 31. 12. kada u Žminj dolaze brojni posjetitelji. U župnoj se crkvi više od dvadeset godina tradicionalno održava Božićni koncert župnog zbora na dan sv. Stjepana.

Općina Žminj

- Pazinska cesta 2/G, Žminj
- 00385 52 846 250
- Fax. 00385 52 846 618
- zminj@zminj.hr
- www.zminj.hr

Turistička zajednica Općine Žminj

- Čakavska kuća bb (Kula), Žminj
- 00385 52 846 792
- Fax: 00385 52 846 844
- Gsm: 00385 91 1846 251
- tzzminj@zminj.hr
- www.tzzminj.hr

Poštanski ured

- 9. rujna bb, Žminj
- 00385 52 846 110

Župni ured

- 00385 52 846 318

Ispostava doma zdravlja Žminj

Ambulanta opće medicine

- 9. rujna 1, Žminj
- 00385 52 846 455

VAŽNI TELEFONSKI BROJEVI

Ordinacija dentalne medicine

- Barbara Aleksić, dr. med. dent.
- Pazinska 2/I, Žminj
- 00385 52 393 027

Karmen Božin, dr. med. dent.

- Lukovica bb, Žminj
- 00385 52 846 367

Elvis Paškola, dr. med. dent.

- 9. rujna 1, Žminj
- 00385 52 846 025

Ljekarna

- 9. rujna 5, Žminj
- 00385 52 846 426

Veterinarska ambulanta Rovinj

Područna ambulanta Žminj

- Matka Laginje bb, Žminj
- 00385 52 846 002

Konobe i restorani

KONOBA KRCULI

- 📍 Krculi 5, Žminj
- ☎ 00385 52 846 638,
fax. 00385 52 846 596,
mob: 00385 98 323 680
- ✉ info@konoba-krculi.hr
- 🌐 www.konoba-krculi.hr
- 📞 Po najavi

POD LADONJON

- 📍 9. rujna 20, Žminj
- ☎ 00385 52 846 675

PULI JURIĆA

- 📍 Jurići 1, Žminj,
- ☎ 00385 52 846 678,
00385 98 255757
- ✉ puli.jurica@pu.t-com.hr

PULI PINETA

- 📍 Karlov vrt 1, Žminj
- ☎ 00385 98 99 11 795,
00385 91 1 846 644
- ✉ pulipineta@gmail.com
- 🌐 www.konoba-pulipineta.com

ŽMINJKA

- 📍 Stara vrata 7/D, Žminj
- ☎ 00385 52 846 438

Pizzerije

ORHIDEJA

- 📍 9. rujna bb, Žminj
- ☎ 00385 52 846 220

ULIKA

- 📍 Pazinska 2/I, Žminj
- ☎ 00385 52 846 476

Agroturizmi

FAMILIJA FERLIN

- 📍 Gržini 2, Žminj
- ☎ 00385 52 823 515,
00385 98 913 3710,

- ✉ neven.ferlin@inet.hr
- 🌐 www.agroturizam-ferlin.com
- 📞 Po najavi

PALADNJAKI

- 📍 Paladnjaki 15, Žminj
- ☎ 00385 52 825 088
00385 91 551 7112
- ✉ agroturizampaladnjaki@gmail.com
- 📞 Po najavi

Mljekare

MLJEKARA LATUS D.O.O.

- (sir, mlijeko, domaći jogurt, vrhnje, svježi sir)
- 📍 Orbančići 12/D, Žminj
- ☎ 00385 52 846 215
mob: 00385 98 433 522
- ✉ latus@pu.t-com.hr
- 📞 Degustacija sira po najavi

OPG GALANT

- (kravlji sir, skuta i mlijeko)
- 📍 Krculi 1/A, Žminj
- ☎ 00385 99 8370191

Zdrava hrana

OPG Galant

- (magareće mlijeko)
- 📍 Karnevali 16, Žminj
- ☎ 00385 98 453 129

Pršutana

Pršutana Jelenić

- ☎ 00385 91 420 4999
00385 91 201 3400
- ✉ info@istarskiprsut.hr
- 🌐 www.istarskiprsut.hr

Kafići

- CHARLIE**, Cere 3, Cere
- DOMA**, 9. rujna 4, Žminj

F1, Matka Laginje 19-0, Žminj
GIMINO, Pazinska 2/H, Žminj
MERIKANE, Modrušani 1/G, Žminj
MIRACOLO, 9. rujna 3, Žminj
MONTE, Industrijska zona, Žminj
THE BAR, Pazinska 1/C, Žminj
ZEC, 9. rujna bb, Žminj
ŽMINJ, Pazinska cesta 2/G, Žminj

Slastičarnica

ERMAN

(torte, kolači, sladoled)

📍 Industrijska ulica 6, Žminj

☎ 00385 52 846 401

Banke

ERSTE, 9. rujna bb

IKB, Pazinska cesta bb

OTP BANKA, Pazinska cesta bb, Žminj

Turističke agencije

ITA D.O.O.

ovlašteni zastupnik za I.D. RIVATOURS

📍 Matka Laginje 2/J, Žminj

☎ 00385 52 846 694

@ zminj@idrive.com

NOVA SOL TURISTIČKA

AGENCIJA D.O.O.

Poslovnica Žminj

📍 Industrijska ulica 6, Žminj

Rent a car

ETRADEX AUTOCENTAR ŽMINJ

📍 Karlov vrt 4, Žminj

☎ 00385 99 5151 802

Autoservisi

A. S. ZEC, Zeci 8, Cere

ETRADEX AUTOCENTAR ŽMINJ,

Karlov vrt 4, Žminj

GALANT ELVIS, Sv. Foška 1, Žminj

ISTRAPNEUS, Matka Laginje bb, Žminj

PETEJ, Pucići Dolenji 19/A, Žminj

Vučne službe

ETRADEX AUTOCENTAR ŽMINJ

📍 Karlov vrt 4, Žminj

☎ 00385 98 255 119

GALANT ELVIS

📍 Sv. Foška 1, Žminj

☎ 00385 98 435 155

Autopraonica

ISTRAPNEUS, Matka Laginje bb, Žminj

Frizerski saloni

GOGA, Pazinska cesta 2/F, Žminj

INGRID, Pazinska cesta 2/H, Žminj

IRENA, 1. maja 15, Žminj

JASNA, Trg maršala Tita 9, Žminj

NELA, Lukovica 23, Žminj

Kozmetički saloni/ saloni za masažu

DANIELA, Pazinska cesta 1/B, Žminj

GREJS MASAŽA, Pazinska 2/I, Žminj

THINK PINK, Pazinska 2/I, Žminj

SMJEŠTAJNI KAPACITETI

Na prostoru Općine Žminj u ponudi je oko 150 smještajnih kapaciteta (kuća za odmor, apartmana i soba). Informacije o smještaju možete naći na webnoj adresi: www.tzzminj.hr

LEGENDA

- 1** Crkva sv. Mihovila
- 2** Crkva sv. Antuna
- 3** Žminjska Kula
- 4** Čakavska kuća
- 5** Crkva sv. Trojice
- 6** Crkva sv. Bartola
- 7** Osnovna škola "Vladimir Gortan"
- 8** Starohrvatsko groblje
- 9** Kanonička kuća
- 10** Ljekarna
- 11** Ambulanta
- 12** Kalvarija
- 13** Crkva sv. Križa
- 14** Turistička zajednica

Karta Žminja

7

8

11

10

13

14

5

1

2

4

3

9

6

12

Pazin ←

→ Pula

Impressum

Autor: Elvis Orbanić; **Glavna urednica:** Lenka Šajina;
Uredništvo: Miranda Damijanić Roce, Klara Dujmović, Nada Galant, Milica Kranjčić, Marko Križman, Kristina Mijandrušić Ladavac, Branko Orbanić, Jordan Rovis, Vilma Zohil; **Oblikovanje:** Neven Udovičić; **Fotografije:** Arheološki muzej Istre, Arhiv župe, Tina Erman, Karin Milotić, Dorijano Orbanić, Nela Peteh, Augustin Ravnić, Neven Udovičić, TZ Žminj; **Lektorica:** Orijana Paus;
Nakladnik: Santinini d.o.o.

Žminj, 2015.

Zabranjeno je svako neovlašteno kopiranje i daljna distribucija ovih materijala, kao i postavljanje istih na druge internet stranice

Istra

I SBN 978-953-58636-0-1

9 789535 863601 >